

ÜTI arengukava 2023-2027

I Sissejuhatus

Ühiskonnateaduste instituut panustab Tallinna Ülikooli missiooni olla targa eluviisi eestvedaja, olles sotsiaalteaduste kompetentsikeskus ja Eesti ühiskondliku mõtte vaimne majakas ning pürgides Läänemeremaade juhtivate teadmuskeskuste hulka.

Instituut kannab endas riigi- ja poliitikateaduste, rahvusvaheliste suhete, õigusteaduste, sotsioloogia, sotsiaaltöö ning rahvastiku ja tuleviku-uuringute kompetentse, mille koostoimes tekkiv akadeemiline sünergia tagab konkurentsivõime nii siseriiklikult kui rahvusvaheliselt.

Edendades teadus-, arendus- ja õppetegevust, toetab Ühiskonnateaduste instituut inimeste elukvaliteeti, ühiskonna jätkusuutlikku arengut ja avatud valitsemist läbi sotsiaalselt vastutustundliku lähenemise, väärtustades teaduspõhisust, erialaoskusi, innovatsiooni, mitmekesisust, interdistsiplinaarsust ja koostööd.

Instituut veab eest ühiskonna ja avatud valitsemise fookusvaldkonda ning panustab ülikooli teistesse fookusvaldkondadesse. (Ülikooli arengukava lisa 2)

Aastatel 2023- 2027 on instituudi peamised rõhuasetused ühiskonda panustamisel järgmised:

Demokraatia ja valitsemine

Aitame oma ekspertiisiga kujundada riigi ja kohalikul tasandil uuenduslikke ja jätkusuutlikke lahendusi ning praktikaid valitsemise, poliitika ja poliitikakujundamise võimekuse, demokraatia kvaliteedi, põhiõiguste ja kodanikusubjektsuse tugevdamiseks.

Sotsiaalkaitse süsteem

Aitame teadmispõhiselt kujundada kohalikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil sotsiaalselt innovatiivseid ja jätkusuutlikke lahendusi teenuste jm sekkumiste arendamiseks, läbi mille kasvab inimeste toimetulek, kaasatus kogukonnas ning üldine heaolu ja elukvaliteet.

Rahvastik

Demograafiliste protsesside seire, analüüsi ja mõtestamise, andmealuste arendamise ning teadmiste levitamisega koostöös partneritega aitame kaasa teadmus- ja tõenduspõhisele poliitikakujundamisele, eesmärgiga aidata ühiskonnal ja inimestel asetleidvate muutustega paremini kohaneda ning saavutada Eesti pikaajalise arengu sihte.

Haridus ja tööturg

Aitame strateegilistel otsustajatel ennetada sotsiaalse ebavõrdsuse süvenemist ja sellega kaasnevat probleemi, pakkudes kohaliku, riikliku ja rahvusvahelisel tasandi

otsustusprotsessidesse tõenduspõhiseid teadmisi ja kogemusi töö ja elukestva õppe korraldamisel ning sotsiaalse osaluse toetamisel üle kogu elukaare.

Õigussüsteem

Panustame Eesti õigussüsteemi arengusse eelkõige läbi rahvusvahelise ja Euroopa Liidu õiguse kompetentsi. Suuname teadmiste siirde horisontaalselt põhiõiguste tagamise dimensiooni ühiskonna arengu tagamise üldistesse põhimõtetesse ja konkreetsetesse meetmetesse.

Julgeolek

Avame Eesti ühiskonnale inimkeskse julgeoleku tähenduse ja tähtsuse. Aitame kaasa julgeoleku laiemale ja seotumale mõtestamisele ning toetame kestlikumaid julgeoleku lähenemisi, mis rõhutavad ennetavate poliitikate olulisust.

II Instituudi seos ülikooli strateegiliste eesmärkidega

1. Kõrgetasemeline teadus- ja loometöö Eesti heaks

1.1. ÜTI arendab TAL tegevuste interdistsiplinaarsust ja valdkondlikku mitmekesisust

Interdistsiplinaarne ning mitmekesisust arvestav lähenemine on eelduseks ühiskonna probleemide ja väljakutsete lahendamisele. Valdkonnaspetsiifiline vaade võimendub alati laiemas kontekstis. Oskus näha ning arendada seoseid erinevate valdkondade vahel on ühiskonnateaduste arendamisel kriitilise tähtsusega.

Järgnevatel aastatel pöörame erilist tähelepanu fookusvaldkonna ‘Ühiskond ja avatud valitsemine’ ning erialateaduse ja vastutusvaldkondade teadus- ja arendustegevuse arendamisele. Tegeleme ÜTI uurimisrühmade koostöö tugevdamisega ja sidemete suurendamisega TLÜ teiste fookusvaldkondadega, koostööklastritega. Seame eesmärgiks arendada jätkusuutlikke siseriiklikke ja rahvusvahelisi konsortsiumeid ning erialavõrgustikke. Akadeemilise võimekuse tõstmiseks tähtsustame järelkasvu, edendame teaduse infrastruktuuri ning tugevdame tugisüsteemi.

2. Elumuutev õppimiskogemus ja tulevikuvajadustele vastav õpe

2.1. ÜTI pakub teaduspõhist, T-kujuliste pädevuste kujunemist toetavat jätkusuutlikku õpet

Ühiskond nõuab järjest enam teadmisi, mis on üheaegselt ning sügavad kui laiapõhjalised. T-kujuliste kompetentside tugevdamine aitab kasvatada jätkusuutlikumaid ja innovaatilisemaid lõpetajaid, kes suudavad arvestada mitte kitsalt ainult ühe eriala, vaid reaalmaailma vajadustega.

Järgneva viie aasta õppetegevuse üheks kõige olulisemaks eesmärgiks on õppe arendamine tööturu vajadustest ja nüüdisaegsetest õpikäsitlustest lähtuvalt. Selleks tugevdame sidet tööandjatega, loome uusi paindlike õppevõimalusi ja suurendame õppe interdistsiplinaarsust. Olulise tähelepanu all on teaduspõhisema õppe tagamine ning õpikeskkonna kaasajastamine ning õppe tugiprotsesside parandamine erinevate sihtgruppide vajadusi arvestavalt.

3. Tark ja väärtustatud organisatsioon

3.1. ÜTI toimib sidusa, atraktiivse ja nüüdisaegse organisatsioonina

Organisatsiooni efektiivne toimimine on alus muudele tegevustele. Seega peab organisatsiooni arendamine ja tõhustamine olema esimeseks sammuks ÜTI õppe- teadus- ja arendustegevuste võimendamiseks.

Organisatsioonilise arengu osas on ÜTI järgneva viie aasta põhiohk koormusarvestuse ja töösuhete mudeli väljatöötamisel, mis võtaks arvesse kogu teadus-, õppe-, administratiiv- ning partnerlus- ja arendustegevuse kompleksi. Samuti on fookuses interdistsiplinaarse töökultuuri kujundamine. Tihendame ka suhteid vilistlastega ning laiendame ekspertvõrgustikku, suurendamaks ÜTI teadus- ja arendustöö võimekust.

3.2. ÜTI on ühiskonnas tunnustatud ja usaldusväärne partner tööandjatele ning strateegilistele otsustajatele

Hariduse ja teaduse lõppeesmärk on panustada ühiskonna arengusse. Üliõpilased soovivad haridust, mis tagab neile hea ja jätkusuutliku karjääri. Tööandjad vajavad inimesi, kes on võimelised iseseisvalt ja strateegiliselt panustama, kuna lihtsad tööd on järjest enam automatiseeritud. Poliitikakujundajatel on abi partnerist, kes suudab näha laiemat pilti ning pikemat tulevikuperspektiivi, et teha jätkusuutlikke otsuseid. Tagades toimiva organisatsiooni, panustades T-kujuliste kompetentside arendamisesse ning seistes teaduspõhisuse eest, on ÜTI usaldusväärne partner ühiskonnale.

Järgmiste aastate eesmärgiks on luua tegevusstrateegia era- ja avaliku sektoriga partnerlussuhete arendamiseks ja hoidmiseks. Töötame välja sihtgrupipõhised väärtuspakkumised ja suurendame vastastikust mobiilsust akadeemia ning teiste sektorite vahel. Meie eesmärgiks on teha ÜTI teadmised nähtavamaks nii akadeemilistes ringkondades kui laiemale avalikkusele ning muuta poliitikakujundamist teaduspõhisemaks.